

ČESKÁ REPUBLIKA
NÁLEZ
Ústavního soudu
Jménem republiky

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Vojena Güttlera a soudců Františka Duchoně a Ivany Janů o ústavní stížnosti stěžovatele **Konventu minoritů v Opavě**, se sídlem Masarykova 342/39, Opava, zastoupeného JUDr. PhDr. Oldřichem Choděrou, advokátem, se sídlem v Praze, Národní 25, proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 10. 2008, sp. zn. 28 Cdo 3527/2007, proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 5. 2007 sp. zn. 8 Co 103/2007, a proti rozsudku Okresního soudu v Opavě ze dne 7. 11. 2006, sp. zn. 13 C 179/2003, **takto:**

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 10. 2008, sp. zn. 28 Cdo 3527/2007, rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 5. 2007 sp. zn. 8 Co 103/2007, a rozsudek Okresního soudu v Opavě ze dne 7. 11. 2006, sp. zn. 13 C 179/2003, se zrušují.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Ústavní stížností se stěžovatel s odvoláním na tvrzené porušení ústavně zaručených práv zakotvených v čl. 1 Listiny základních práv a svobod, jakož i čl. 90 Ústavy a čl. 6 odst. 1, 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod domáhal zrušení usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 10. 2008, sp. zn. 28 Cdo 3527/2007, rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 5. 2007, sp. zn. 8 Co 103/2007, a rozsudku Okresního soudu v Opavě ze dne 7. 11. 2006, sp. zn. 13 C 179/2003.

Uvedeným rozsudkem Okresního soudu v Opavě byl zamítnut návrh stěžovatele jako žalobce v řízení proti žalované České republice - Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, na určení, že je vlastníkem části kláštera zapsaného na listě vlastnictví č. 60000 vedeného u Katastrálního úřadu pro Moravskoslezský kraj, kat. území Opava, budovy bez čísla popisného a čísla evidenčního, stojícího na parcele č. 496/1, kat. území Opava - město.

Okresní soud dovodil, že procesní nástupce původního žalobce - Provincie řádu minoritů v ČR, tj. stěžovatel, není aktivně legitimován k podání žaloby, neboť nepatří mezi zákonem č. 298/1990 Sb., o úpravě některých majetkových vztahů řeholních řádů a kongregací a arcibiskupství olomouckého (dále je „zákon č. 298/1990 Sb.“) vyjmenované oprávněné subjekty a nesvědčí mu proto tvrzené právo ani podle citovaného zákona ani podle jiného právního předpisu a není ani univerzálním nástupcem původního oprávněného subjektu, tj. původního žalobce. Aktivní legitimace mu podle tohoto soudu nesvědčí ani v důsledku darování nemovitostí vydaných původnímu žalobci jako majetek církevní. Předmětem převodu nebyla a podle soudu ani nemohla být ta část nemovitosti, která je předmětem řízení, tj. část kláštera na parcele č. 496/1.

Krajský soud v Ostravě napadeným rozsudkem rozsudek soudu prvního stupně potvrdil. Uvedl, že původní žalobce je sice vyjmenován v zákoně č. 298/1990 Sb. jakožto oprávněná osoba, nicméně pouze k majetku č.p. 342 budova se stavební plochou 496/2 pro obec a k.ú. Opava - město, a dále jako oprávněná osoba ve vztahu k pozemku č.p. 496/1 - stavební plocha a č.p. 497 - ostatní plocha pro obec a katastrální území Opava. Vlastnické

právo ohledně jiného majetku, nevypočteného v citovaném zákonu, mu tedy podle odvolacího soudu nesvědčí. Z těchto důvodů bylo prý nadbytečné provádět důkazy navrhované žalobcem, a to „stavebním“ spisem a znaleckým posudkem ke zjištění, zda se v daném případě jedná o jedinou stavbu z právního hlediska, či o budovu samostatnou. Pokud jde o stěžovatele - Konvent minoritů v Opavě, ten není subjektem vyjmenovaným ve shora citovaném zákoně jako subjekt oprávněný k majetku, ohledně něhož se domáhá určení vlastnictví, a není ani právním nástupcem původního žalobce. Právě z tohoto důvodu není i podle odvolacího soudu aktivně legitimován k podání žaloby, přičemž jeho aktivní legitimace nevyplývá ani z darovací smlouvy ze dne 26. 1. 2006. Předmětem této smlouvy je klášter č.p. 342 bydlení na stavební parcele č. 496/2. Na nynějšího žalobce pak již prý nebyla převáděna budova bez čísla popisného a čísla evidenčního stojící na parcele č. 496/1, a ani pozemková parcela č. 496/1 v k.ú. Opava - město. Žalobce se tak na základě této darovací smlouvy nemohl stát vlastníkem budovy bez čísla popisného a čísla evidenčního, stojící na parcele č. 496/1 v k.ú. Opava, a to ani za situace, kdy, jak tvrdí, tato budova bez č.p. je budovou tvořící jediný funkční celek s klášteřem. Navíc původní žalobce, pokud se nestal vlastníkem nemovitosti, které jsou předmětem této žaloby, ani nemohl na nynějšího žalobce tyto nemovitosti převést, neboť nemůže převést na jiného více práv, než má sám.

Nejvyšší soud usnesením ze dne 24. 10. 2008, sp. zn. 28 Cdo 3527/2007, dovolání stěžovatele odmítl pro nepřipustnost (§ 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř.). V podstatě uvedl, že aktivně legitimovaným nebyl ve vztahu k předmětné nemovitosti ani právní předchůdce stěžovatele a nemůže jím být ani stěžovatel, jenž vstoupil do řízení na jeho místo, i když na něj bylo převedeno vlastnické právo k budově č.p. 342, tedy k budově kláštera.

II.

V ústavní stížnosti stěžovatel v podstatě uvedl, že se žalobou, podanou dne 3. 6. 2002, jeho právní předchůdce „Provincie řádu minoritů ČR“ domáhal určení, že je vlastníkem části kláštera zapsaného na listě vlastnictví č. 60000 vedeného u Katastrálního úřadu pro Moravskoslezský kraj, kat. území Opava, budovy bez čísla popisného a čísla evidenčního, stojícího na parcele č. 496/1, kat. území Opava - město. Jeho právní předchůdce prý vycházel z předpokladu, že je vyjmenován v zákoně č. 298/90 Sb. jako osoba oprávněná k majetku č. popisného 342 - budova se zastavěnou plochou 496 pro obec a kat. území Opava - město a dále jako oprávněná osoba ve vztahu k pozemku č. parc. 496 - stav. plocha a č. p. 497 -ostatní plocha pro obec a kat. území Opava – město; byl si vědom toho, že ohledně jiného majetku, nevypočteného v citovaném zákoně, mu vlastnické právo nesvědčí. Poté nemovitost, která mu byla vydána, převedl darovací smlouvou na stěžovatele, jenž se na základě návrhu na změnu účastníků stal účastníkem řízení na místě původního žalobce.

Žaloba byla - podle stěžovatele - koncipována na základě tvrzení v dosavadním řízení nevyvráceného, že budova č.p. 342 je areálem kláštera, která je z právního hlediska jedinou stavbou označenou jedním číslem popisným, zapsaným na listě vlastnictví č. 145, přičemž tato stavba stojí nejen na pozemku č. parc. 496/2, ale i na parcele č. 500 a pochopitelně i parcele sousední č. 496/1. Zákonem č. 298/1990 Sb., jímž byla budova vydána právnímu předchůdci stěžovatele měla být a také byla vydána budova celá, tedy celý areál uvedeného kláštera proto, že stavba je označena jedním číslem popisným a pozemkem, na kterém stavba stojí. Protože právě areál kláštera je jednou a jedinou nedělitelnou věcí označenou pouze jedním číslem popisným, tedy číslem 342, jde o jedinou věc a zákonodárce při tvorbě zákona, na základě kterého se stal právní předchůdce stěžovatele vlastníkem sporné nemovitosti, byl veden úmyslem vydat klášter jako celek. Podle stěžovatele je sice pravdou, že na základě

nyňějších právních předpisů má být stavba označena nejen číslem popisným, ale i číslem pozemku, případně pozemků, na kterých stojí, je však třeba vzít v úvahu skutečnost, že tyto předpisy, jimiž se řídí činnost katastrálních úřadů, byly vydány a nabyly účinnosti až následně.

Zatímco stěžovatel, stejně jako jeho právní předchůdce, argumentovali v celém řízení tvrzením, že sporná část nemovitosti, určení jejíhož vlastnictví se domáhali, je částí jedné a téže stavby, předcházející soudy ve svých rozhodnutích odmítly jako nadbytečné provádět navrhované důkazy a to zejména stavebním spisem, případně znaleckým posudkem o tom, zda se jedná z právního hlediska o jedinou stavbu či o budovu samostatnou. Činily tak s odůvodněním, že ona sporná část kláštera, byť jako součást jedné stavby, nebyla v citovaném restitučním zákoně vyjmenována. Výklad restitučního zákona soudy, rozhodujícími o stěžovatelově právu na určení vlastnictví k sporné části areálu Opavského kláštera je však podle názoru stěžovatele nesprávný; tímto výkladem prý došlo k porušení shora uvedených ustanovení ústavního pořádku, stejně tak jako tím, že navrhované důkazy nebyly provedeny.

Podle stěžovatele je třeba si také uvědomit, v jaké politické a společenské situaci byl restituční zákon č. 298/90 Sb. schvalován. V této souvislosti připomněl případ jiného řeholního řádu, jemuž byla vydána nemovitost podle čísla popisného, přestože původní nemovitost téhož čísla byla v mezidobí zbourána a vystavěna nemovitost jiná. S ohledem na to, že celý areál kláštera, včetně sporné části, má jedno společné technické zázemí, jedny a tytéž společné rozvody energií atd., zamítnutím návrhů na provedení důkazu stavební dokumentací a stavebním spisem byl stěžovatel podle svého přesvědčení zkrácen ve svém právu účastníka řízení na spravedlivý proces.

Pokud jde o otázku aktivní legitimace, stěžovatel uvedl, že ji soudy rovněž posoudily chybně. Je totiž nesporné, že pokud na stěžovatele jeho právní předchůdce darovací smlouvou převedl nemovitost, byť s číselným označením pouze vydaného pozemku, potom za situace, kdy tato darovací smlouva byla katastrálním úřadem přijata a vlastnické právo do katastru zapsáno, stěžovatel stejnou darovací smlouvou získal i onu spornou část jednoho jediného klášterního areálu.

III.

Nejvyšší soud ve svém vyjádření k ústavní stížnosti uvedl, že usnesení, kterým bylo odmítnuto dovolání je založeno na závěru o neexistenci zásadního právního významu dovoláním napadeného rozhodnutí. Důvody, pro něž Nejvyšší soud neshledal dovolání v daném případě přípustným, podrobně vysvětlil v odůvodnění svého usnesení, na něž plně odkázal. V okolnosti, že stěžovatel nesouhlasí s právními názory vyslovenými v napadených rozhodnutích, nelze podle soudu spatřovat namítané porušení jeho ústavních práv. Nejvyšší soud navrhl, aby ústavní stížnost byla jako zjevně neopodstatněná odmítnuta, popřípadě jako nedůvodná zamítnuta.

Krajský soud v Ostravě a Okresní soud v Opavě pouze odkázaly na odůvodnění svých rozhodnutí.

Ve vyjádření vedlejšího účastníka řízení, Úřadu pro zastupování sátu ve věcech majetkových, je v podstatě uvedeno, že stěžovatel zpochybňoval rozsah majetku (specifikovaného pod bodem 11, v příloze č. 1 zákona č. 298/1990 Sb., o úpravě některých majetkových vztahů řeholních řádů a kongregací a arcibiskupství olomouckého) tvrzením, že

předmětem zákonného přechodu vlastnictví byla též v katastru nemovitostí samostatně zapsaná budova bez popisného čísla na pozemku parc.č. 496/1 v katastrálním území Opava - Město, jelikož jde - podle názoru stěžovatele - o část budovy č.p. 342. Stěžovatel však - podle mínění vedlejšího účastníka řízení - nebyl a není subjektem oprávněným ve smyslu uvedeného zákona a není ani universálním právním nástupcem takového subjektu, což vyplývá z důkazů provedených v řízení před soudem prvního stupně. Na základě předmětného restitučního zákona tedy budovu č.p. 342 nenabyl a jako takový tudíž není aktivně věcně legitimován domáhat se s odkazem na tento zákon požadovaného určení vlastnického práva a argumentovat tím, že nesprávným výkladem restitučního zákona ze strany soudů byl zkrácen v právu na spravedlivý proces. Pokud stěžovatel svou aktivní věcnou legitimaci ve sporu zakládal na námitce, že nabyl majetek dotčený žalobou vkladem vlastnického práva na základě darovací smlouvy ze dne 26. 1. 2004, kterou uzavřel s Provincíí Řádu minoritu v ČR (původní žalobce představující oprávněnou osobou podle zákona č. 298/1990 Sb., po změně názvu), pak vedlejší účastník shodně jako v předchozích řízeních uvádí, že k převodu vlastnického práva ohledně daného majetku (tj. budovy bez čísla popisného na pozemku parc.č. 496/1 v katastrálním území Opava – Město) nemohlo vkladem do katastru nemovitostí na podkladě darovací smlouvy dojít, neboť tento majetek není v darovací smlouvě specifikován označením pozemku, na němž je situován. S odvoláním na to se vedlejší účastník domnívá, že zde nejsou relevantní důvody, aby bylo napadené rozhodnutí označeno za odporující ústavně zaručeným právům stěžovatele.

Účastníci řízení ve smyslu § 44 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, souhlasili s upuštěním od ústního jednání. Ústavní soud usoudil, že od ústního jednání nelze očekávat další objasnění věci, a proto od něho upustil.

IV.

Ústavní stížnost je důvodná.

Z obecného hlediska je úvodem namístě připomenout, že Ústavní soud ve své konstantní judikatuře již mnohokrát prokázal, že netoleruje orgánům veřejné moci a především obecným soudům formalistický postup za použití v podstatě sofistického odůvodňování zřejmé nespravedlnosti. Zdůraznil přitom mj., že obecný soud není absolutně vázán doslovným zněním zákona, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit, pokud to vyžaduje účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku a že povinnost soudů nalézat právo neznamena pouze vyhledávat přímé a výslovné pokyny v zákonném textu, ale též povinnost zjišťovat a formulovat, co je konkrétním právem i tam, kde jde o interpretaci abstraktních norem a ústavních zásad (srov. např. nálezy sp. zn. Pl. ÚS 21/96, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 7, nálezy č. 13, nebo nálezy sp. zn. 19/98, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 13, nálezy č. 19).

Při výkladu a aplikaci právních předpisů nelze opomíjet jejich účel a smysl, který není možné hledat jen ve slovech a větách toho kterého předpisu, ve kterém jsou vždy přítomny i principy uznávané demokratickými právními státy. Ústavní soud rovněž několikrát uvedl, že z pohledu ústavněprávního je nutno stanovit podmínky, při splnění kterých nesprávná aplikace podústavního práva obecnými soudy má za následek porušení základních práv či svobod. Ústavní soud spatřuje tyto podmínky zejména v následujících okolnostech: Základní práva a svobody v oblasti jednoduchého práva působí jako regulativní ideje, protože na ně

obsahově navazují komplexy norem jednoduchého práva. Porušení některé z těchto norem, a to v důsledku svévole anebo v důsledku interpretace, jež je v extrémním rozporu s principy spravedlnosti (např. přepjatý formalismus), pak zakládá dotčení na základním právu či svobodě (např. nález sp. zn. III. ÚS 150/99, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 17, nález č. 9).

Jádrem ústavní stížnosti je zejména otázka, zda obecné soudy, rozhodující ve věci, ústavně konformním způsobem interpretovaly příslušné právní předpisy a zda splnily svoji povinnost poskytnout ochranu ústavně zaručeným základním právům stěžovatele. Ústavní soud považuje za samozřejmé a určující pro nalézání práva, že je vždy nezbytné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu, které jsou založeny na zjištěných skutkových okolnostech. Mnohé případy a jejich specifické okolnosti mohou být - jako v dané věci - značně komplikované a netypické; to však nevyvazuje obecné soudy z povinnosti udělat vše pro spravedlivé řešení, jakkoliv se to může jevit složité. Obecné soudy rozhodující v daném případě se však podle přesvědčení Ústavního soudu s veškerými specifiky charakterizujícími shora naznačeným způsobem daný případ dostatečně nevyřádaly.

Podstata věci spočívá - zjednodušeně řečeno - v tom, že stěžovateli nebylo vyhověno v jeho žalobě, kterou se domáhal určení vlastnictví k výše uvedené budově, tvořící část kláštera, s odůvodněním, že není aktivně legitimován, jelikož jde o odlišný subjekt než byl jeho právní předchůdce (Provincie řádu minoritů v ČR) a že se dokonce ani tento jeho právní předchůdce (podle zákona č. 298/1990 Sb.) ani samotný stěžovatel (na základě poté uzavřené darovací smlouvy) nemohli stát vlastníkem této budovy; to prý ani tehdy, jestliže, jak stěžovatel tvrdí, tvořila tato budova jediný funkční celek s klášterem. Podle názoru odvolacího soudu původní žalobce, pokud se sám nestal vlastníkem nemovitosti, která je předmětem této žaloby, nemohl na nynějšího žalobce tuto nemovitost převést, neboť nemůže převést na jiného více práv, než sám má.

To je však právě v daném případě sporné a jedná se z tohoto pohledu o kardinální otázku, jejíž řešení je podle názoru Ústavního soudu pro nalezení spravedlivého závěru stěžejní.

Stěžovatel od počátku řízení tvrdil, že ve věci není najisto postaveno, že část kláštera, která je předmětem řízení, je skutečně samostatnou budovou ve smyslu stavebním i právním. Vše naopak podle stěžovatele nasvědčuje tomu, že obě části kláštera jsou jedinou nedělitelnou budovou, čemuž mj. odpovídá i ta skutečnost (srov. např. znění jeho odvolání citované v rozsudku krajského soudu), že části, která je předmětem řízení, a která by - dle názoru soudů - měla být samostatnou budovou na základě přestavby dle projektů z roku 1984, nebyla při kolaudaci v roce 1989 ani přidělena samostatná evidenční čísla, jak by tomu dle tehdy platných stavebních předpisů být nepochybně mělo. Pokud by se jednalo o jedinou stavbu, pokračuje stěžovatel (srov. příslušnou pasáž v dovolání), pak by zákonem č. 298/1990 Sb. přešla do vlastnictví jeho právního předchůdce budova celá s uvedením jednoho čísla popisného proto, že sporná část jedné a téže budovy samostatné popisné číslo nemá. V daném případě zůstalo nevyjasněné, proč se odvolací soud a ostatně i Nejvyšší soud podrobněji nezabývaly shora uvedenou argumentací stěžovatele, obsaženou jak v jeho odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně, tak i v dovolání. Tato argumentace není irrelevantní, ale naopak z povahy věci může být klíčová; není tedy pochopitelné, proč bylo (jako nadbytečné) odmítnuto provést stěžovatelem v tomto směru navržené důkazy, a to např. stavebním spisem, případně vypracováním příslušného znaleckého posudku.

K těmto námitkám žádný z obecných soudů nezaujal podrobnější a propracované stanovisko; pokud by však byl potvrzen názor stěžovatele, že se v případě sporné budovy jedná od počátku o součást kláštera, potom je podle mínění Ústavního soudu (na rozdíl od názorů ve věci rozhodujících soudů obecných) velmi pravděpodobné, že má pravdu i v tom, že budova musela jako taková přejít do vlastnictví jeho právního předchůdce na základě výčtového restitučního zákona jako součást celého areálu kláštera a bylo ji pak možné darovací smlouvou převést na stěžovatele.

Argumentaci obecných soudů nedostatkem aktivní legitimace stěžovatele proto považuje Ústavní soud za této situace za nepřipadnou; odůvodněná by byla pouze tehdy, kdyby bylo prokázáno, že budova byla od počátku samostatným objektem a nemohla být v žádném případě v restituci vrácena. To však právě je, jak Ústavní soud opakuje, podstatou sporu. Je pravda, že nikdo nemůže převést na jiného více práv, než má sám; zde však nebylo postaveno najisto, že by dané právo (převést celý objekt včetně sporné budovy) právní předchůdce stěžovatele neměl. Stěžovatel přece zdůrazňoval, že darovací smlouvou na něj nebyla převedena pouze část kláštera, ale klášter jako celek. Soudy však bez odpovídajícího dokazování a odůvodnění uzavřely, že tomu tak nebylo.

Navíc, nelze přehlédnout, že soud prvního stupně rozhodl zvláštním usnesením ze dne 4. 10. 2006, že v řízení bude pokračováno na straně žalobce se stěžovatelem; poté však byl stěžovatel ze shora uvedených důvodů označen jako subjekt postrádající aktivní legitimaci a žaloba byla zamítnuta. Přitom si tento soud mj. správně zjistil, že stěžovatel je řádně evidovanou právnickou osobou, tvořící součást Římskokatolické církve, jejímž zřizovatelem je provincie Řádu minoritů v ČR.

Ústavní soud v této souvislosti konstatuje, že k základním znakům právního státu patří i princip právní jistoty a ochrany důvěry účastníků právních vztahů v právo. Je právem každého nakládat se svým v dobré víře nabytým majetkem (jako celkem) a tedy jej i převést, jakož i zahájit spor v případě, když se vyskytnou ohledně části tohoto majetku relevantní právní nejasnosti. Podle názoru Ústavního soudu by tedy bylo úzce formalistické trvat v tomto směru na procesním řešení, jaké zvolil soud prvního stupně (tj. argument nedostatečné aktivní legitimace) a který potvrdily i ostatní soudy.

Případ je totiž navíc specifický i svým dalším znakem, a tím je jeho nepřehlédnutelný restituční charakter. Ústavní soud proto připomíná, co v oblasti restitucí již mnohokrát vyslovil. Ke splnění účelu a cíle restitucí je zejména nutné, aby obecné soudy interpretovaly právní předpisy ve vztahu k oprávněným osobám co nejvstřícněji, v duchu snahy o zmírnění některých majetkových křivd, v jejichž důsledku k přechodu majetku došlo a to tím spíše, že ve věci se jedná o církevní subjekty, ve prospěch kterých, na rozdíl od ostatních oprávněných osob, dosud nebyl vydán dříve avizovaný a legitimně očekávaný obecný restituční předpis, ale jen citovaný výčtový zákon. Ústavní soud rovněž upozorňuje, že postavení stěžovatele jako oprávněné osoby nesmí být zhoršeno ve vztahu k jiným, ve srovnatelné situaci se nacházejícím církevním restituentům.

Ústavní soud v této souvislosti znovu připomíná, že restitučními zákony se demokratická společnost snaží alespoň částečně zmírnit následky minulých majetkových a jiných křivd a stát a jeho orgány jsou povinny postupovat v souladu se zákonnými zájmy osob, jejichž újma má být alespoň částečně kompenzována.

V uvedeném směru nelze ponechat stranou ani stěžovatelovu argumentaci, že jelikož je areál kláštera jednou a jedinou nedělitelnou věcí označenou pouze jedním číslem popisným (a sporná část kláštera jako součást celé stavby tedy nebyla v restitučním zákoně přímo jmenována), lze usuzovat, že zákonodárce byl při tvorbě zákona, na základě kterého se stal právní předchůdce stěžovatele vlastníkem i sporné nemovitosti, veden nepochybně úmyslem vydat klášter jako celek. Opačný závěr by byl zjevně nelogický. K nesrovnalostem ohledně evidenčních a popisných čísel předmětných nemovitostí, které soudy vykládají v zásadě k tíži stěžovatele, je nutno uvést, že případné legislativní nedůslednosti jakéhokoli druhu, jakož i nepředvídatelnost v postupu různých státních orgánů v průběhu času nelze bez dalšího vykládat v neprospěch účastníků řízení, ale, ve vztahu ke konkrétní věci, s ohledem na platné konstitutivní hodnoty a principy demokratického právního státu tak, jak jsou vyjádřeny v ústavním pořádku České republiky.

Se zřetelem k těmto úvahám není pro věc určující ani to, že ve výše uvedené darovací smlouvě parcela č. 496/1 k. ú. Opava – město výslovně uvedena není.

Ve světle shora vysloveného se Ústavnímu soudu jeví odůvodnění napadených rozhodnutí obecných soudů jako nedostatečná a v konečném důsledku i těžko přezkoumatelná. Pokud se obecné soudy veškerými uvedenými okolnostmi věci - z hlediska odůvodnění tohoto nálezu - řádně nezabývaly, nelze jejich hodnocení skutkových zjištění považovat za ucelené a kompletní, stejně tak jako nelze považovat za správný a spravedlivý právní závěr, k němuž ve věci dospěly. Tím obecné soudy porušily zákaz libovůle podle čl. 2 odst. 2 Listiny a svým postupem zasáhly i do práva stěžovatele na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny.

Závěrem je třeba uvést, že nové posouzení těchto otázek včetně případného doplnění dokazování spadá do výlučné pravomoci příslušných orgánů veřejné moci a Ústavní soud jejich konečné řešení v zásadě nepředjímá.

Z uvedených důvodů bylo ústavní stížnosti zcela vyhověno podle § 82 odst. 3 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, jak je dostatečně zřejmé z výroku i z odůvodnění tohoto nálezu.

P o u č e n í : Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 13. července 2010

Vojen Güttler
předseda I. senátu Ústavního soudu